

Şikrî BALCIOĞLU
Sahibi ve BaşmuharririGazeteye ait yazılar, Neşriyat
Müdürü adına gönderilmelidir
İlanların her kelimesinden
5 kuruş alınır ücret peşindir

YENİGÜN

Selim ÇELENK
Neşriyat MüdürüAbone : Yıllığı : 5 Lira
Yabancı memleketlere 8 Lira
Günü geçmiş sayılar 5 kuruş
Telefon : 1 - 46 — P. K. 24

HER GÜN SABAHLARI ÇIKAR HALK GAZETESİ—TESİS TARİHİ 1928 YIL 12 SAYI 2400—ADRES: YENİGÜN ANTAKYA

İlk Vilâyet Meclisi

Dün sabah toplandı

Valimiz Sökmensüer, katî sarîh, ve vazîh rakamlara dayanan çok mühim bir nutuk irad ettiler

Nafra, Adliye, Maarif, Ziraat ve sıhhat işlerinden en ince teferruata kadar bahseden Sayın Sökmensüer, geçen 7 ayda yapılan ve önümüzdeki yıl içinde yapılacak olan işleri anlattı ve bize çok mühim müjdeler verdi

Hatayın ilk vilâyet umumî meclisi dün saat 10u 15 dakika geçe hükümet konağı salonunda toplanmıştır. Bu ilk tarihi celse açılır açılmaz kürsüye gelen Valimiz Şikrî Sökmensüer kırk beş dakika süren açılış nutkunu okumuştur. Hatayın Anavatana kavuşma tarihi olan 18 temmuzdan bugüne kadar geçen müddet içinde yapılan ve önümüzdeki sene yapılması mukarrer olan işleri en ince teferruatına kadar katî, vazîh ve sarîh rakamlarla ifade eden bu mühim nutkun metnini bugünden itibaren neşre başlıyoruz.

Sayın Sökmensüer, nutkuna başlamadan evvel meclisi, Ebedî Şef Atatürkün aziz hatırasına hürmetten üç dakika ayakta sükûte davet etmiş ve hazırun üç dakika ayakta durmak suretiyle büyük kurtarıcıya ihtiram sükûtu yapmıştır.

Kısa fasıllarla ve şiddetli alkışlarla kesilen nutkun sonlarına doğru Valimiz, zelzele felâketzedelerine karşı Hataylıların gösterdiği asil alâka ve yardıma şükranlarını sunmuş ve zelzele minnetlerinde şehit olanların hatırasına hürmetten bir dakika ayakta sükût edilmesini teklif etmiş ve bu teklif kabul olunmuştur.

Şiddetli alkışlarla biten bu nutuktan sonra celse 5 dakika tatil edilmiş ve saat 11,15 te tekrar toplanmıştır. İkinci celsede Vali, evvelâ bir mazbata encümeninin seçilerek, mazbataların tetkiki ni teklif etmiş ve bu teklif kabul edilerek işari reyle Veli Karabay, Fevzi Şemsettin ve Hilmi Tuko encümen azalıklarına seçilmişlerdir. Encümen derhal toplanarak mazbataları tetkik etmiş ve mazbataların usulüne uygun olduğuna dair mazbatasını virmişdir. Mazbatanın reye konarak kabulünden sonra, Veli Karabayla Bahri Bahadırın bir takririni okunmuştur. Bu takrirden, Anavatana kavuşan ve ilk içtimamı yapan

meclisin tazim şükran ve minnet duygularının büyüklüğüne telgrafla iblağı istenmekte idi.

Takrir şiddetli alkışlar arasında kabul edildikten sonra

Valimizin nutku

Sayın Azalar Hatay Vilâyeti umumî meclisinin birinci seçim devresinin ilk toplantısını açıyorum.

Her şeyden evvel hepimizi anavatanın ayrılmaz bir parçası olan güzel Hatayın bu günkü bahtiyar ve mesud durumunu temin eden milli davanın büyük yaratıcısı Ebedî Şef Atatürkün manevi huzurunda üç dakika hürmet ve tâzim duruşuna davet ederim.

Muhterem arkadaşlar: Hatayın büyük Türk vatanının her şeyi ile ayrılmaz bir uzvu olduğunu ve onu anavatandan ayıran muvakkat çizginin mutlaka kalkmasını isteyen ve filhakika Türk milletinin arzusuna da temamen mutabık olan bu kararını en parlak bir surette tat-

bir encümenlerin intihabına geçildi. Encümen azalarının açık veya gizli reyle yapılması hakkında münakaşalar oldu ve neticede seçimin gizli Sonu 2 incide

bik sahasına koyarak milli tarihimize eşsiz zaferlerinden birini daha kayd eden ve neticede Anavatana - 18 - yıldır hasretini çektiği gözbebeği güzel Hataya kavuşturan Cümhurreisimiz, Milli Şefimiz ve Başbuğumuz Büyük İnönünü her Hataylının duygularına da tercüman olarak minnet ve şükranlarımızla anmak hepimiz için çok şerefli bir vazifedir.

Aziz arkadaşlar Hatay Vilâyeti ilk umumî meclisine Hatay halkının tam itimadını haiz olarak seçilmiş olmanızdan dolayı da her birinizi ayrı ayrı tebrik eder ve saygı ile selâmlarım.

Sayın azalar Uhdene aldığımız vazife ağır ve ağır olduğu kadar da Sonu 2 incide

Finlandiya harbi en son şiddetini buldu

Boğaz boğaza, göğüs göğüse ve bıçak bıçağa 40 saat süren müthiş bir çarpışma

400 bin kişilik muazzam bir Sovyet ordusu Manerhaym hattını her ne pahasına olursa olsun ele geçirmek için 13 gündenberi durmadan Finlandiya hatlarına saldırıyor — Fakat bütün saldırılar, Finlandiyalıların fevkalbeşer mukavemet ve kahramanlığı karşısında erimektedir

Helsinki 15 A. A. — 13 gündenberi başlayan Sovyet taarruzu Kareli cephesinde bütün şiddetle devam etmektedir. Fin ordusu, 13 şubat akşamı Sovyetler tarafından işgal edilmiş bulunan mevzileri, 40 saat süren göğüs göğüse, bıçak bıçağa ve boğaz boğaza müthiş bir muharebeden sonra geri al-

mışlardır. Dün sabah Rus ordusu 250 bin kişilik muazzam bir kuvvetle Manerhaym hattına karşı çok şiddetli bir hücum yapmışlarsa da bu müthiş taarruzda öğleden sonra püskürtülmüş ve Sovyet ordusu azim zayiata uğramıştır. Bu taarruzda Sovyer ordusu Fin hatları önünde iki

Alman-Sovyet ittifakı

Anlaşmada neler var ?

Balkanlardan Almanyaya tecavüz vukubursa Sovyetler Almanyaya yardım edecekler — Stalin Finlandiya harbini bir an evvel bitirerek İsveçten yeni üsler istiyecemmiş !

Moskova 15 A. A. — Tas Ajansının haber verdiğine göre, Sovyetlerle Almanya arasında çoktanberi yapılan müzakereler sona ermiş ve iki hükümet erkânı harbiyesi arasında bir tecavüzü ve tedafüü ittifak akdolunmuştur. Akdedilen bu ittifak mucibince, Almanyaya vukubulacak bir tecavüze karşı Sovyetler yardım edecektir. Almanya Balkanlardaki menafii ilerletmek ister ve buna karşı mukavemet görürse Rusya Almanyaya yardım edecektir.

Buna mukabil, Almanya Sovyetlerin İskandinavya ilerlemesine mani olmayacak ve Sovyetlere yardım edecektir.

Bu anlaşmaya, Stalin ön ayak olmuştur. Stalinin Finlandiya harbini en geç Mayıs a kadar bitirerek Finlandiyayı işgal ettikten sonra İsveç hükümetinden yeni üsler istiyecemdir.

Diğer taraftan Sovyetlerle Almanya arasında iktisadi anlaşma imzalanmıştır. Bu anlaşmaya göre, Sovyetler Almanyaya ham madde verecekler ve bunların ye-

rine de Almanyadan Endüstri maddesi alacaklardır.

Harpten evvel ancak 10 milyon marka düşmüş olan Alman-Sovyet Ticari mübadelesi bu anlaşma ile bir milyar 200 milyon marka iblağ edilecektir.

Parti Müfettişimiz Ve mebuslarımız şehrimizde

Maraşın kurtuluş bayramına iştirak etmek üzere Maraşa gitmiş olan Parti müfettişimiz Profesör Hasan Reşit Tankutla mebuslarımızdan Abdullah Mursaloğlu, Mehmet Tecirli ve Hamdi Selçuk dün şehrimize gelmişlerdir. Bekir Sıtkı Kunt Maraştan yoluna devam ederek Ankaraya gitmiştir.

Sayın müfettişimizle mebuslarımıza hoş geldiler deriz.

Şehrimize gelen mebuslar

Dün Parti Müfettişimizle birlikte şehrimize Diyarbakır mebusu "Diyarbakır", arkadaşımızın sahibi Cahit Çubukçu, Rize mebusu Atıf ve Kars mebusu Esat gelmişlerdir.

Sayın mebuslarımıza hoş geldiler deriz.

Valimizin ziyafeti

Valimiz Şikrî Sökmensüer Meclis umumî azası şerefine dün Turizm otelinde 100 kişilik bir öğle ziyafeti vermiştir. Ziyafette Parti müfettişimizle, şehrimizde bulunan mebuslar, hükümet ve parti erkânı ile Hatayda bir tetkik seyahati yapmak üzere şehrimize gelmiş olan Ziraat Enstitüsü talebeleri de hazır bulunmuşlardır.

yet Erkânı harbiyesi, şimdi en son şiddetini bulan bu taarruzu büyük bir ihtimamla hazırlamıştı. Manerhaym hattını yarmak için hazırlanan bu taarruzda ev-

Sonu 2 incide

Valimizin nutku

Baş 1 incide şereflidir.

Vilâyetin muhtelif amme hizmetlerini rejimimizin icaplarına en uygun bir şekilde tedvir için bu hizmetlerin taallük ettiği müesseselerin doğmasını, yaşamasını, inkişafını ve mevcutlara vilâyet halkının ihtiyacı olan yenilerini ilâveyi mümkün kılacak varidat kaynakları üzerinde dikkatle durarak bu hizmetlerin karşılığını hakikî bir şekilde temin edecek yapıcı, verimli ve tahakkuku kabil denkbir bütçe tanzim etmek çok mühim ve esaslı bir vazifedir.

Bugün tatbik etmekte olduğumuz (9) aylık bütçe Hatay vilâyetinin teşkiline dair olan kanunla umumî meclis vazifesini de üzerine alan vilâyet idare heyeti tarafından tanzim edildi. Vilâyet idare heyeti arkadaşları bu bütçenin tanziminde Hatayın mahalli ihtiyaçları üzerinde hassasiyetle durmuştur. Umumi meclis vazifesi bu günden itibaren yüksek heyetinize intikal etmiş olduğundan şimdiye kadar bu vazifeyi liyakatla gören idare heyeti arkadaşlarımızın her birini yüksek vazife duygularından dolayı takdir ve teşekkürle yad etmeği zevk bilirim.

Değerli arkadaşlar

Hatay Valisi olarak 18 temmuz 939 da işe başladım. O günden bu güne kadar mahalli amme hizmetlerinin kuruluş ve yürüyüşünü ve bu günkü durumunu kısaca tasvibinize arz etmek isterim.

Bu maruzatıma başlamazdan evvel de bu husustaki mesaimiz için göz önünde önemle tuttuğumuz prensipin, devren aldığımız müesseseleri daha iyi bir şekilde yaşatmak ve daha iyilerini yaratmak imkânlarını teminden ibaret olduğunu Vilâyet gibi büyük bir müesseseyi her şeyi ile yeni baştan kurmak gibi bir vazife aldığımızı da kayd etmeği faydeli bulurum.

Mahalli amme hizmetleri arasında Nafia, Maarif, Ziraat ve Sıhhat müesseseleri, en mühimleri ve en başta gelenleridir. Bu hizmetleri masraf ve kadrolarile çerçevesiyen bütçenin muhasebe işi ile uğraşan hususî muhasebe işlerinin görülmesi 3711 No: lu kanunla bidayeten maliyeye verilmişti. Bugün tatbik etmekte olduğumuz bütçe vilâyet defterdarlık dairesinin Hatay idaresinden devran aldığı ciddiyet ve sıhhati üzerinde tetkika zaman itibarile imkân bulunamayan bir takım malûmata istinaden hazırlanmıştı. Bilhassa geçmiş idarelerde münasib teşkilâtın esasen mevcut olmayışı dolayısı ile birinci defa olarak hazırlanan böyle bir bütçe için tecrübelerden istifade imkânı bulunamamış, tahminlere geniş mikyasta yer vermek zarureti hasıl olmuştu. Bu va-

ziyet, bugün dahi tam isabetli bir bütçe ile huzurunuzda çıkmak imkânından beni mahrum etmiştir. Bununla beraber bütçe tatbikatında hayale aslâ yer vermedik. Bu bütçe ile vilâyetin yüklendiği vazifelerden hiç olmazsa en mühimlerinin başarılabilmesi ve bütçe noktasından imkânlar haricine çıkılmaması esaslarını göz önünde bulundurmadan bir an bite şaşmadık.

939 (9) aylık vilâyet bütçesi (471,084) lira varidat ve fevkalâde bütçe de dahil aynı mikdar) masraf ile denklelenmişti. 939 bütçesi (1 Eylül - 940) tarihinde Âli tasdika iktiran etmiş olduğu halde tatbik mevkiine girdi.

O günden bu güne kadar tatbikatta alınan neticeler, bu bütçenin tanzimi sırasındaki tahminlerin sıhhati hakkında müsbet veya menfi bir kanaat husulüne müsait değildir. Mamafî bütçe tatbikatına verimli mevsimde geçilememesi, tahsilâtın kısır aylara kalması gibi sebepler bizi, 9 aylık bu bütçe üzerinde çok ihtiyatlı davranmak zarureti karşısında bırakmıştır. Bu bütçe ile tahakkukunu görmek istediğimiz bazı hizmetleri, fiil sahasına çıkmamış görürseniz başlıca amili budur.

Vaziyet böyle olmakla beraber hususî idarenin birkaç aylık hizmet hasılası istikbal için bilhassa 940 bütçesi için ümit verici mahiyettedir. Bu kanaatimizi mü kelleflerin vergilerini eda hususunda göstermiş oldukları olgunluk takviye etmektedir.

Burada gözünüzden kaçmadığı şüphesiz olan bir noktaya işaret etmek isterim. 939 bütçesi tatbik mevkiine konulduğu zaman hususî idare kasaları bomboştu. Hizmetler işe durmuyor ve bilhassa mektepler açılmak icab ediyordu. Bu vaziyet karşısında Maliye Vekâletinden kredi istedik Yekûnu (96,000) liraya varan kredi ve avanslarla işe başladık. Bu sayede mahalli amme hizmetleri cihazları harekete geçirilebildi

—Nafia işleri—

Vilâyet nafia işleri, üzerinde dikkatle durduğumuz en mühim işlerimizden biridir. Bu mevzuda ele aldığımız ilk iş yollarıdır. Hatayın ticaret ve turizm noktasından kan damarlarını teşkil eden yolların iyi bir halde muhafazası ve yeni yol ihtiyaçlarının tesbiti ve zamanla bu ihtiyaçların da giderilmesi bu husustaki mesai programımızın esasını teşkil etmiştir.

Cumhuriyet idaresinin Hatayda devren aldığı yollardan bilhassa asfalt olanları ki bunların bazı kısımlarında asfaltaj amelîyesinin yapılmaması yüzünden tamamen

veya kısmen açılmış bir halde bulduk. Yolların hayatında çok mühim tesiri olan hendekler ise tamamen ihmal edilmiş bir halde idi.

Bazı köprülerin korkulukları, zaviyeleri az çok tahrib edilmiş bir vaziyette idi. Vilâyet 150 küsur asfalt ve bir okadar kilometre muntazam şosanın bir taraftan bu noksanlarını ikmal ve diğer taraftan mütemadi tamirlerini temin gibi bir vazife ile karşılaştı.

Asfalt kısımların yeniden kaplanması ve tamiri mühim masraflı icab ettiriyordu. Hususî idare bütçesinin fiilen, tatbikına geçildiği mevsim ise bilhassa asfalt yolların tamirine müsait değildi. Yapılacak iş tahribatın çoğalma sına mani olmak ve küçük tamirlerle yaraları kapatmak ve yolları iyi bir halde 940 baharına çıkarmaktır.

Bu güne kadar her halde şahidi olduğunuzu tahmin ettiğim mesai bu hususta iyineficeler alınmasını temin etti. Nafia Vekâletinin de inzimam eden nakdi yardımlarile mütemadi tamirat grupları kurduk. Ve bunları faaliyete geçirdik. Bir taraftan da hendeklerin tathirine ve yeni hendekler açılmasına, tamire muhtaç olan köprülerin yapılmasına ve Belen yolunda yıkılmağa başhyan bir kısım istinad duvarlarının yeniden inşasına ve aynı yolda bozulan bir kısım virajların tamir ve takviyesine ağaçların bakımına imkân bulduk.

Kırıkhan—Ayıntap muvasalasına da çok ehemmiyet verdiğimizden bu yolun bilhassa Aktepe - Hassa-İslahiye kısmında geçidi kolaylaştırmak için 12 adet taş kapaklı iki adet ehşap kapaklı menfez inşası, bataklık kısımların islahı gibi işleri de başardık.

Banketlerin tanzimi ve yollara kum fersî yeni sene faaliyetine hazırlık olmak üzere silindirlerin hazırlanması için atölye faaliyeti ve yolların hayatını uzatacak diğer faaliyetlerde Nafia mesaisi arasındadır. Ayrıca resmî dairelerin; mekteplerin, memurin evleri, Aktepe köprüsü, Dört yol köprüsü tamir ve keşif işleri de Nafia dairesinin başardığı işler arasındadır.

Bunlardan başka Antakya velskenderundaki Halkevleri inşaatına da nezaret etmektedir.

Önümüzdeki 940 bütçesine asfalt yolların icab eden yerlerinin esaslı tamiri, İskenderun-Payas-Dört yol-Toprakale yolunun seyri sefere müsait bir hale konulması, Süveydiye ve Karbeyaz ve Arsusuz yollarının noksan kalan kısımlarının ikmali, Antakya - Karbeyaz, Antakya - Ordu yollarının birbirine arzani

İlk Vilâyet Meclisi

Baş 1 incide

li reyle yapılmasına karar verilirerek seçime başlandı.

Reyler tasnif edildiği zaman reis vekillğine Vedi Münür Karabayın seçildiği anlaşıldı. Encümenlere seçilen zevat şunlardır:

Bütçe encümeni:

Hilmi Tuko
Ali Ökten (Mısırlı)
Bahri Bahadır
Ahmet Tümkaya
Haydar Karataş

Maarif Encümeni:

Vedi Münür Karabay
Suphi Bedir
Bostan Mercan
Celâl Selçuk

Nafia Encümeni:

İzzet Zekeriya
Mahmud Kuşçu
Küştü Tiyek
Ahmed Hamdi Çandır

Sıhhat Encümeni:

Seydi Oğuz
Doktor Basil Huri
Bayan Fatma Cemali
Ziraat Encümeni:

Tayfur İkizoğlu
Fevzi Şemsettin
Osman Telli
Talip Ünal
Ökkaş Göktepe

Kâtipliklere de Bahri Bahadır ile Fevzi Şemsettinin ihtihap edildiği anlaşılmış ve pazartesi günü toplanmak üzere celseye nihayet verilmiştir.

bir yol ile bağlanması, Aktepe - Hassa yolunun Vilâyet hududuna kadar ikmal imkânları üzerinde çalışıyoruz. Aynı zamanda yollarımızın ağaçlanma işine de azami faaliyetle devam edeceğiz.

Vilâyet dahilindeki muntazam yolların esaslı bir surette tamiri vasatî her sene en az (100,000) liralık bir masrafı istilzam ettiğinden gerek tamir işinin idamesi ve gerek yeni ve zaruri yol faaliyetine geçilebilmesi için 940 vilâyet bütçesinin kabiliyeti üzerinde beraberce duracağız. Bu çok mühim işler için yüce meclisin bize vereceği imkânlardan en iyi şekilde istifade edeceğimizi de arz etmek isterim.

154 asfalt 161 muntazam şosa 169 tesviye turabiye halinde yolu olan bir vilâyette bu yolların korunması, yaşaması ve tasviye turabiyelerin şosa haline konulması işi bütçe noktasından basit bir iş değildir.

Nafia mesaisi hakkındaki sözlere son vermeden evvel İskenderun — Payas yolu için nafia vekâletinin vilâyette büyük yardımda bulunduğunu ve Aktepe — Hassa — İslahiye yolunu mükemmel bir hale getirmek için de tetkikler yapılmış ve yüksek makama sunulmuş olduğunu arz ederim.

(Sonu yarın)

FINLANDİYAHAR

Baş 1 incide

velâ 12 piyade fırkası tirâk etmiş, fakat sonra kuvvetlere beş fırka ilâve edilmiştir. Bu suretle yalnız Kareli cephesinde taarruza kalkan Sovyet ordusunun miktarı 400 kişiyi bulmuştur. Ancak kilometrelik dar bir cephe üzerinde yapılan bu harekât, harp tarihinin görüldüğü bir muharebedir. Çünkü Sovyet ordusunun cephenin darlığı münasabîtile durmadan taarruz etme mecburiyetindedir. Bu suret altında ve Fin ordusunun hayrete şayan kahramanlığında Sovyet ordusunun manevi kuvvetleri çabuk kırılmakta ve kıtaat mütemyen değiştirilmektedir. Sovyet Başkumandanlığı bu taarruz sayesinde Manerhatın hattını süratle ele geçirmiştiğini umuyordu. Fakat münasabî şerait ve Finlandiya gece gündüz durmadan taarruz etmelerine rağmen, Manerhat daha birkaç hafta belki birkaç ay daha mukavemet edecektir.

Halkevlerinde

Yeni teşkilât yapılacaktır

Ankara 15 A. A. Cumhuriyet Halk Partisi Halkevlerinde yeni teşkilât yapmağa ve bunları halkevleri birer içtimai yuva haline getirmeğe karar vermiştir. Halkevlerinde toplantı sahaları, sahneler tesis edilerek ve Sinema teşkilâtı da yapılarak terbiyevi filmler gösterilecektir. Parti yetkilileri filmler çektiler ve bunların Halkevleri sahnelerinde gösterilmesini teklif edeceği gibi, köylere tam seyyar sinemalar gönderilecektir. Köylere gönderilecek olan seyyar sinemaların motörle çalışacaktır.

Elektrik idaresine

Br memur ve bir daktlo alınacaktır

Hatay Elektrik İşletme Müdürlüğünden:
1 — İdareimiz için memur bir ka ile yazısı düzgün ve hesebî kuvvetli bir memur alınacaktır.
2 — Taliplerin memur kanununun 4 cü maddesiyle yazılı şeraiti haiz ve orta mektep mezunu olanları şarttır.

3 — Müsabaka imtihanında 23 şubat 940 cuma günü saat 10 da idareimizde yapılacak olan taliplerin 23 şubat akşamına kadar evrakları bitirilecek müracaatları alınur.

Ayrıca idareimiz için daktilo alınacaktır. Taliplerin müracaatları.

Neşriyat Müdürü:
Selim ÇELENK
C.H.P. Matbaasında basılmıştır.